

Ekip alışması-VIII

Sunum İzlenesi

- Ekip Çalışması ve Oyun Teorisi
- Ekip Çalışmasında Karşılıklı Bağımlılık

Ekip Çalışmasında Rekabet-İşbirliği Süreci:

- Oyun teorisine referans vererek Sosyal Psikologlar Rekabet-İşbirliği konusunu incelemişlerdir.
- **OYUN TEORİSİ:** Birbiriyle çelişen olasılıklar karşısında en doğru stratejiyi saptama yöntemidir. Her oyuncu, diğer oyuncuların olası kararlarını göz önünde bulundurarak stratejik olarak kendi kararını verir (Baltaş, 2016a, s.109).

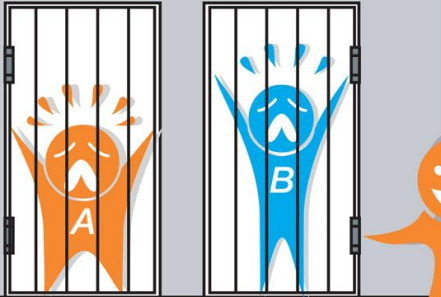
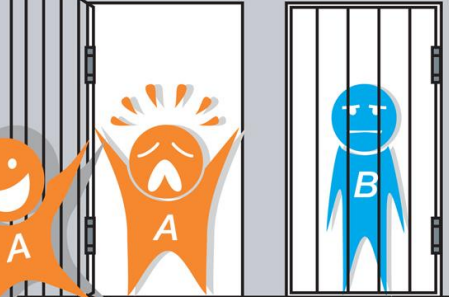
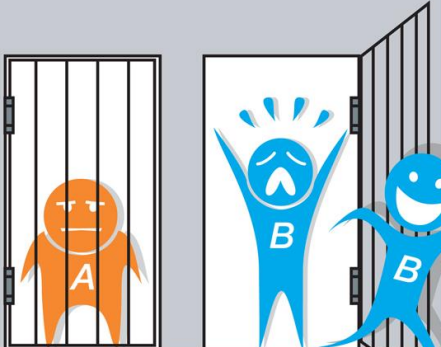
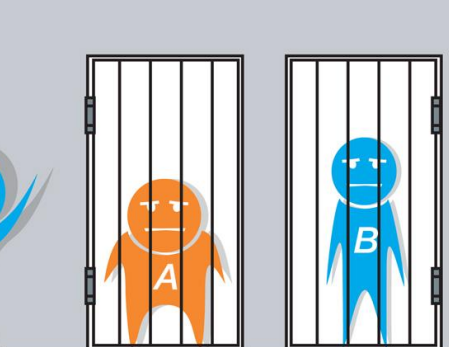
OYUN TEORİSİ

- Oyunlar genel olarak ikiye ayrılabilir:
  - Toplamı sıfır olan (zero-sum game): Bir kazanan, bir de kaybeden vardır.
  - Toplamı sıfır olmayan oyunlar: Bir kazanan, bir de kaybeden olmayabilir. İki taraf da işbirliği yaparsa aynı anda kazanabilir (s.109).
- Bu oyunlar bireyleri rekabete ve işbirliğine sokan durumları ortaya koymaya yararlar. Dolayısıyla taraflar için katma değer yaratacak alternatifleri sunmak önemlidir.

Mahkum/Tutsak İkilemi (Prisoners' Dilemma)

- Hırsızlık şüphesiyle yakalanan iki suç ortağı polis tarafından ayrı ayrı odalarda sorgulanır.
- Her ikisine de hangi durumda, ne kadar ceza alacakları önceden söylenir.
- Mahkumlar neye göre seçim yapacaklar?

Mahkum/Tutsak İkilemi (Prisoners' Dilemma)

Prisoners' dilemma		prisoner B			
		confess		remain silent	
prisoner A	confess	 5 years 5 years	 0 year 20 years		
	remain silent	 20 years 0 year	 1 year 1 year		

Mahkum/Tutsak İkilemi (Prisoners' Dilemma)

- İnsanların iş birliği yapma ya da rekabet etme kararını belirleyen etkenler nelerdir?
  - Suç ortağına ya da ekip arkadaşına duyulan güvenin derecesi
  - İşbirliğine yatkın bir kişilik özelliğine sahip olma ya da olmama
  - Suç ortağıyla ya da ekip arkadaşıyla doğrudan ya da dolaylı iletişim kurma imkanı
  - Karar seçeneklerinin sonuçları arasındaki görece farklar (kazanılan-kaybedilen)
  - Koşulların zorlayıcılığı (ya karar vermek için tek bir hakka ya da kararını değiştirme olanağına sahip olmak)

(Baltaş ,2016b, s.36)

• Ekip Çalışması ve Oyun Teorisi İlişkisi

- Belirli bir hedefe yönelik karar verme yetisine sahip herhangi bir birimi, mesela bir ekibi, burada oyuncu olarak görmek mümkündür.
- Grup Büyüklüğü ile İşbirliği İlişkisi.
- Kazan-Kazan Yaklaşımı

(Baltaş, 2016a, s.110).

Ekip Çalışmasında Karşılıklı Bağımlılık

- Rekabet karşılıklı bağımlılık karşısında her zaman bir tehdittir. Karşılıklı bağımlılığın özendirildiği bir ortamda bireyler ortak hedefleri paylaşırlar.
- Karşılıklı bağımlılığın olumlu ve olumsuz biçimleri vardır:
  - Olumlu Karşılıklı Bağımlılık: Ekip üyeleri hedefe ulaşmak için birbirlerine destek verirler.
    - Destekleyici Bağımlılık: Herhangi bir üyenin hedefine ulaşmak için göstereceği kişisel çaba, tüm ekip üyelerinin de hedefe ulaşmasını, başarısını hızlandırmalıdır.
  - Olumsuz: Bireyler birbirlerinin hedeflerine ulaşmasını engeller ve etkileşim azalır.
    - Çelişen Karşılıklı Bağımlılık: Herkesin elde ettiği ödül birlikte artmıyor, birinin başarısı diğerinin başarısına ket vuruyorsa ortaya çıkar.
- Ekibin bir üyesi tarafından elde edilen ödül, ekibin diğer üyeleri tarafından elde edilen ödüllere birlikte artar ya da azalır, karşılıklı bağımlılık da artacaktır.

Ekibin Çalışmasında Karşılıklı Bağımlılık

- **Karşılıklı Bağımlılığın Olumsuz Sonuçları:**
- **Geribildirim eksikliği:**
  - Ödüllerin eşit olduğu durumlarda, ekip üyeleri birbirlerinin performansını denetlemek gereği duymazlar ve bu durum sonucunda bireyler kendileriyle ilgili geribildirim alamazlar.
  - Oysa kişileri geliştiren ve performansı arttıran unsurlardan en önemlisi geribildirimdir.
  - Geribildirim olmayışı sorumluluğun dağılmasına neden olur. Birey ekibin davranışlarından kendini sorumlu hissetmez, ekibin içinde erir ve etkinliğini kaybeder.
  - Rekabetin azalması azınlığın sessiz, alt kademedekilerin kenarda köşede kalmasına neden olur.
- **Dış tehditler:**
  - Krizler ekip içinde dayanışmayı ve bireyler arasındaki yakınlaşmayı artırır. Ancak bu durum da iletişimin kalitesinin ve performansın mutlaka artacağı anlamına gelmez.
  - Eleştirel düşüncüyü yok eder.

Kaynakça

- Baltaş, Acar (2016a), *Ekip alışması ve Liderlik*, 15. Basım. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Baltaş, Acar (2016b), *Rekabette Fark Yaratan Ekip alışması*, 8. Basım. İstanbul: Remzi Kitabevi.